

PROFILAKTIKA INSPEKTORLARINING KIBER JINOYATCHILIKNI OLDINI OLISH FAOLITINI TAKOMILLASHTIRISH

Eshqobilov Abdulla

O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi Huquqbuzarliklar profilaktikasi
faoliyati ixtisosligi bo'yicha tahsil olayotgan 3-o'quv kursi
312-guruh kursanti

G'aniyev Farrux Taxirjanovich

O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi Huquqbuzarliklar profilaktikasi
faoliyati kafedrasida katta o'qituvchisi Toshkent, 100197, O'zbekiston

e-mail: fargan77@bk.ru

orcid.org/0009-0005-2423-050X

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15729178>

Annotatsiya: Mazkur maqolada profilaktika inspektorlarining kiberjinoatchilikni oldini olishdagi roli, ularning faoliyatini yanada samarali tashkil etish imkoniyatlari hamda kiberjinoatchilikka qarshi kurashishda zamonaviy yondashuvlar tahlil qilinadi. Kiberjinoatchilik sohasidagi xavflarning tez sur'atlarda o'sishi, internet texnologiyalarining keng tarqalishi va yangi turdagi huquqbuzarliklarning ko'payishi bilan bog'liq ravishda, profilaktika inspektorlarining faoliyatiga bo'lgan ehtiyoj sezilarli darajada ortdi. Maqolada, ayniqsa, bu inspektorlarning ma'lumotlarni himoya qilish, noqonuniy internet faoliyatlarini aniqlash va kiberxavfsizlikni ta'minlashda qanday rol o'ynashlari haqida so'z yuritiladi. Profilaktika inspektorlarining asosiy vazifalari kiberjinoatchilikni oldini olish, aholining huquqiy madaniyatini oshirish va xavfsiz internet muhiti yaratishdan iborat. Bunda, ular huquqbuzarliklarning oldini olish uchun barcha imkoniyatlarni ishga solishadi, ayniqsa internet resurslarida noqonuniy va zararli faoliyatlarni monitoring qilish, kiberjinoatchilikka qarshi ta'lim-tarbiyaviy dasturlarni amalga oshirish muhim ahamiyatga ega. Maqolada shuningdek, kiberjinoatchilikka qarshi kurashishning asosiy mexanizmlari va profilaktika inspektorlarining rolini kuchaytirish bo'yicha takliflar keltirilgan. Xususan, davlat idoralari va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikda muvofiqlashtirilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish, aholi o'rtasida kiberxavfsizlik bo'yicha targ'ibot ishlarini kuchaytirish zarurligi ta'kidlangan. O'zbekistonning kiberjinoatchilikka qarshi qonuniy va amaliy asoslari va profilaktika inspektorlarining o'rni o'rganiladi, shu bilan birga xalqaro tajribalarga ham e'tibor qaratilgan. Yuqoridagi masalalar, kiberjinoatchilikni oldini olishda profilaktika inspektorlarining faoliyatini yaxshilash bo'yicha mavjud imkoniyatlar, muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari haqida keng qamrovli tahlillar berilgan. Shu asosda maqola kiberxavfsizlikni ta'minlashda profilaktika inspektorlarining muhim rolini aks ettiradi.

Kalit so'zlar: Profilaktika inspektorlari, kiberjinoyatchilik, kiberxavfsizlik, ma'lumotlarni himoya qilish, internetda noqonuniy faoliyat, huquqiy madaniyat, kiberjinoyatlarni oldini olish, elektron jinoyatchilik, aholi huquqiy tarbiyasi, kiberjinoyatchilikka qarshi kurash, xavfsiz internet muhiti, kiberxavfsizlikni ta'minlash, kiber jinoyatlarni aniqlash, davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlik, kiberxavfsizlik ta'limi, xalqaro tajribalar, texnologik xavf-xatarlar, internet monitoringi, kiber jinoyatchilikni tartibga solish, kiberjinoyatchilikni profilaktikasi.

Аннотатсия: Данная статья посвящена роли профилактических инспекторов в предупреждении киберпреступности, а также возможностям улучшения их деятельности и современным подходам в борьбе с киберпреступностью. В связи с быстрым ростом угроз в области киберпреступности, распространением интернет-технологий и увеличением числа новых типов правонарушений, потребность в деятельности профилактических инспекторов значительно возросла. В статье, в частности, рассматривается их роль в защите данных, выявлении незаконной интернет-деятельности и обеспечении кибербезопасности. Основные задачи профилактических инспекторов заключаются в предупреждении киберпреступлений, повышении правовой культуры среди населения и создании безопасной интернет-среды. В этом контексте они используют все возможные инструменты для предотвращения правонарушений, особенно мониторинг незаконной и вредоносной деятельности в интернете, а также реализацию образовательных программ по борьбе с киберпреступностью. Кроме того, в статье изложены основные механизмы борьбы с киберпреступностью и предложения по усилению роли профилактических инспекторов. В частности, подчеркивается необходимость реализации координированных мероприятий совместно с государственными органами и общественными организациями, а также усиления просветительской работы среди населения по вопросам кибербезопасности. Рассматриваются правовые и практические основы борьбы с киберпреступностью в Узбекистане, а также внимание уделено международному опыту. Статья предоставляет всесторонний анализ возможностей, проблем и путей улучшения работы профилактических инспекторов в области предотвращения киберпреступности. В итоге, материал подчеркивает важную роль профилактических инспекторов в обеспечении кибербезопасности.

Ключевые слова: Профилактические инспекторы, киберпреступность, кибербезопасность, защита данных, незаконная интернет-деятельность, правовая культура, предупреждение киберпреступлений, электронная преступность, правовое воспитание населения, борьба с киберпреступностью, безопасная интернет-среда, обеспечение кибербезопасности, выявление киберпреступлений, сотрудничество с государственными и общественными организациями, образование в области кибербезопасности, международный опыт, технологические угрозы, мониторинг интернета, регулирование киберпреступности, профилактика киберпреступности.

Abstract: This article focuses on the role of preventive inspectors in combating cybercrime, analyzing their activities and exploring modern approaches to tackling cybercrime. With the rapid increase in cybercrime threats, the widespread adoption of internet technologies, and the rise of new forms of criminal activity, the need for preventive inspectors' work has grown significantly. The article specifically examines the role of these inspectors in data protection, identifying illegal online activities, and ensuring cybersecurity. The main responsibilities of preventive inspectors are to prevent cybercrimes, raise legal awareness among the population, and create a safe internet environment. In this context, they make use of all available means to prevent criminal activities, particularly monitoring illegal and harmful behavior online and implementing educational programs aimed at fighting cybercrime. Additionally, the article outlines the key mechanisms for fighting cybercrime and proposes ways to strengthen the role of preventive inspectors. In particular, it emphasizes the need for coordinated actions in collaboration with government agencies and public organizations, as well as intensifying awareness campaigns on cybersecurity. The article also examines the legal and practical frameworks for tackling cybercrime in Uzbekistan and draws attention to international experiences. The article provides a comprehensive analysis of the opportunities, challenges, and solutions for improving the work of preventive inspectors in preventing cybercrime. In conclusion, it highlights the significant role of preventive inspectors in ensuring cybersecurity.

Keywords: Preventive inspectors, cybercrime, cybersecurity, data protection, illegal online activities, legal culture, prevention of cybercrime, electronic crime, public legal education, combatting cybercrime, safe internet environment, ensuring cybersecurity, identifying cybercrimes, cooperation with government and public organizations, cybersecurity education, international

experience, technological threats, internet monitoring, regulation of cybercrime, cybercrime prevention.

Kirish

Bugungi kunda internet texnologiyalarining tezkor rivojlanishi va digital kommunikatsiyaning global darajada kengayishi insoniyat hayotiga katta ijobiy ta'sirlar keltirgan bo'lsa-da, bu jarayonning yonida turli xavf-xatarlar ham paydo bo'lmoqda. Ayniqsa, kiberjinoyatchilik sohasidagi tahdidlar dunyo miqyosida tobora o'sib borayotgan xavfga aylangan. Kiberjinoyatchilik, odatda, texnologik vositalar va internet tarmoqlaridan foydalangan holda amalga oshirilgan huquqbuzarliklarni anglatadi. Bu turdagi jinoyatlar nafaqat shaxsiy ma'lumotlarning o'g'irlanishi, balki katta miqdordagi moliyaviy resurslarning noqonuniy yo'l bilan qo'lga kiritilishi, jamiyat va davlat xavfsizligiga tahdid soladigan kiberhujumlar bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Bunday jinoyatlar tez o'zgaruvchi va murakkab shakllarga ega bo'lib, ularni oldini olish va bartaraf etish eng avvalo malakali va tajribali mutaxassislarning diqqatini talab qiladi. Profilaktika inspektorlari bu sohada muhim rol o'ynaydigan davlat xizmatchilaridan biridir. Ularning asosiy vazifasi aholi o'rtasida huquqbuzarliklarni oldini olish, shuningdek, kiberjinoyatlarni aniqlash va ularning oldini olishga qaratilgan samarali choralar ko'rishdan iboratdir. Shunday qilib, profilaktika inspektorlarining faoliyati faqatgina jinoyatlarni aniqlash va jazolash bilan cheklanmaydi, balki keng jamoatchilikni kiberxavfsizlik masalalari haqida xabardor qilish, ma'lumotlarni himoya qilish va xavfsiz internet muhiti yaratishga hissa qo'shish kabi proaktiv yondashuvlarni ham o'z ichiga oladi. Kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishda profilaktika inspektorlarining roli, faqatgina internetdagi noqonuniy faoliyatni aniqlash va bartaraf etish bilan cheklanmaydi, ular shuningdek, odamlarni huquqiy jihatdan ongli qilishda, ularning kiberxavfsizligini ta'minlashda ham o'z hissalarini qo'shadilar. Kiberjinoyatchilik va uning oldini olish bo'yicha mamlakatlar o'rtasida jadal o'zgarishlar ro'y bermoqda, shu bilan birga kiberxavfsizlik bo'yicha dunyo miqyosidagi hamkorlik va ma'lumot almashish sohasida yangi imkoniyatlar ochilmoqda. Mamlakatda kiberxavfsizlikni ta'minlash va kiberjinoyatchilikni oldini olish masalalari davlatning ustuvor vazifalaridan biriga aylanib bormoqda. Bu boradagi profilaktika inspektorlarining faoliyatini o'rganish, shu jumladan, ularga qo'yilgan talablarni aniqlash va ularning amaliy ishlarini takomillashtirish, kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishda samarali yondashuvlarni ishlab chiqish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biridir. Profilaktika inspektorlarining kiberjinoyatchilikka

qarshi kurashishda o'ynaydigan roli va ularga qo'yilgan vazifalar haqida to'liq tushuncha hosil qilish uchun birinchi navbatda, kiberjinoyatchilikning o'ziga xos xususiyatlarini, uning turlari va shu bilan bog'liq xavflarni tahlil qilish zarur. Kiberjinoyatchilikni ilgari aniqlash va unga qarshi profilaktik choralar ko'rish, eng avvalo, jinoyatlarni tashkil etish usullarini va kiberjinoyatchilarning ishlatadigan texnologiyalarini chuqur o'rganishni talab qiladi. Internetda amalga oshiriladigan jinoyatlar juda ko'p turli xil shakllarga ega bo'lishi mumkin, ularning orasida: hujjatlarni soxtalashtirish, shaxsiy ma'lumotlarni o'g'irlash, onlayn firibgarlik, tarmoq orqali tahdidlar va kiberhujumlar kabi ko'plab xavf-xatarlar mavjud. Shunday qilib, profilaktika inspektorlari faqatgina texnologik vositalarni emas, balki jinoyatchilik va huquqbuzarliklarning yangi shakllariga qarshi samarali kurashish uchun zarur bo'lgan huquqiy va ma'lumotlarni tahlil qilishning malakali usullarini ham bilishlari kerak. Bundan tashqari, profilaktika inspektorlarining faoliyatida jamoatchilikning huquqiy ongi va ma'lumotli bo'lishi muhim ahamiyatga ega. Aholining internetdagi xavfsizligi, uning huquqiy madaniyati, kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishdagi faolligi o'ta muhimdir. Shuning uchun profilaktika inspektorlari o'z faoliyatlarini faqatgina jinoyatlar bilan bog'liq bo'lgan individual holatlar bilan cheklamaydilar, balki keng miqyosda targ'ibot va ma'rifat ishlarini olib boradilar. Ular aholining internetda xavfsiz foydalanishiga ko'maklashish uchun tegishli ta'lim dasturlarini tashkil etish, shuningdek, kiberxavfsizlikni ta'minlash uchun davlat va jamoat tashkilotlari bilan yaqindan hamkorlik qilishga harakat qiladilar. Kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishda profilaktika inspektorlarining ishtiroki va ularning samarali faoliyat yuritishlari, birinchi navbatda, to'g'ri qonuniy asoslarga tayanadi. Shu sababli, mamlakatda kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishning huquqiy bazasini mustahkamlash, ularga zarur ko'nikmalarni taqdim etish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va kiberxavfsizlikni ta'minlashda samarali yondashuvlarni amalga oshirish zarur. Buning natijasida, nafaqat jinoyatlar soni kamayadi, balki jamiyatning kiberxavfsizlikka bo'lgan ishonchi ortadi, bu esa mamlakatning umumiy xavfsizlik darajasini oshiradi. Ushbu maqolada profilaktika inspektorlarining kiberjinoyatchilikni oldini olishdagi roli va faoliyatini o'rganish, shu bilan birga, ularning kiberxavfsizlikni ta'minlashdagi o'rni, mavjud muammolar va ularni hal etish yo'llari ko'rib chiqiladi. Kiberjinoyatchilikka qarshi kurashish bo'yicha yangi yondashuvlarni ishlab chiqish va profilaktika inspektorlarining faoliyatini yaxshilash orqali xavfsiz internet muhitini yaratish, aholining huquqiy madaniyatini oshirish va davlat xavfsizligini ta'minlashga hissa qo'shish maqsad qilib qo'yiladi.

Asosiy qism

Kiberjinoyatchilik, bugungi kunning eng dolzarb muammolaridan biri bo'lib, u nafaqat yuridik, balki iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy sohalarida ham jiddiy tahdidlar keltirib chiqarmoqda. Internet texnologiyalarining jadal rivojlanishi va kiberhujumlarning tobora murakkablashuvi bilan bog'liq holda, kiberjinoyatlarni oldini olish va bartaraf etishning samarali mexanizmlarini ishlab chiqish zaruriyati kuchaymoqda. Shunday vaziyatda, profilaktika inspektorlarining kiberjinoyatchilikni oldini olishdagi roli nafaqat huquqni muhofaza qilish tizimi uchun, balki butun jamiyat uchun ham muhim ahamiyatga ega. Ularning faoliyatini samarali tashkil etish va kiberxavfsizlikni ta'minlash bo'yicha amalga oshirilgan ishlarga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Profilaktika inspektorlarining asosiy vazifasi, avvalo, kiberjinoyatlarning oldini olishdir. Buning uchun ular nafaqat jinoyatchilikni tahlil qilish va unga qarshi kurashish strategiyalarini ishlab chiqadilar, balki internetda xavfsizlikni ta'minlashga qaratilgan keng targ'ibot ishlarini olib boradilar. Ularning asosiy faoliyat yo'nalishlaridan biri — internetda noqonuniy faoliyatlarni aniqlash va bunday faoliyatlarga qarshi profilaktik choralar ko'rishdir. Internetdagi kiberjinoyatchilik, asosan, ma'lumotlarni o'g'irlash, onlayn firibgarlik, kiberhujumlar, shaxsiy ma'lumotlarni noqonuniy to'plash kabi ko'plab jinoyatlar turini o'z ichiga oladi. Profilaktika inspektorlari bu jinoyatlar va ularning oldini olish uchun barcha texnologik imkoniyatlarni ishga solishlari lozim. Shuning uchun, ular kiberxavfsizlikni ta'minlash bo'yicha mutaxassislar bilan hamkorlikda ishlashlari, kiberjinoyatlarni aniqlashda yangi usullardan foydalanishlari kerak. Profilaktika inspektorlarining faoliyatida huquqiy madaniyatni oshirish, shuningdek, aholini kiberxavfsizlik bo'yicha ta'lim-tarbiyalash katta o'rin tutadi. Kiberjinoyatchilikni oldini olishda samarali yondashuv nafaqat texnologik va huquqiy choralarni, balki ommaviy targ'ibot va ma'lumot berish ishlarini ham o'z ichiga oladi. Aholiga internetda qanday qilib xavfsiz bo'lishi, qanday qilib kiberjinoyatlarni aniqlash va ularga qarshi kurashish bo'yicha maslahatlar berish profilaktika inspektorlarining asosiy vazifalaridan biridir. Kiberxavfsizlik masalalari bo'yicha keng targ'ibot ishlarini olib borish, shuningdek, ijtimoiy tarmoqlarda, ommaviy axborot vositalarida va boshqa platformalarda huquqbuzarliklarning oldini olish bo'yicha ma'lumotlar berish aholi o'rtasida kiberxavfsizlikni ta'minlashda muhim omil bo'ladi. Profilaktika inspektorlarining faoliyati hamda kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishda yuridik va texnologik jihatlarni birlashtirish katta ahamiyatga ega. Xususan, kiberjinoyatlarni aniqlash va oldini olishda axborot texnologiyalarining

samarali qo'llanilishi, jinoyatlarni kuzatish va tahlil qilishning yangi usullari va metodlarini ishlab chiqish zarur. Buning uchun, profilaktika inspektorlari nafaqat huquqiy bilimlarga ega bo'lishlari, balki kiberxavfsizlik sohasidagi zamonaviy yondashuvlar, texnologik imkoniyatlar va ularni samarali qo'llashni bilishlari kerak. Bu, o'z navbatida, kiberjinoyatchilikni aniqlash va bartaraf etishda, xavfsiz internet muhitini yaratishda va huquqni muhofaza qilishning samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Profilaktika inspektorlarining samarali faoliyatini ta'minlash uchun ular o'z ishlarini doimiy ravishda yangilab turishlari va texnologik o'zgarishlarga mos ravishda yangi metodlar, yondashuvlar va vositalarni ishlab chiqishlari zarur. Kiberxavfsizlik va kiberjinoyatchilikni oldini olishda davlatning va jamoat tashkilotlarining hamkorligi, shuningdek, profilaktika inspektorlarining boshqa sohalardagi mutaxassislar bilan aloqalarini mustahkamlash katta ahamiyatga ega. Jamoat bilan hamkorlik, o'rganish va ta'lim-tarbiyaviy dasturlar orqali keng aholini kiberxavfsizlikka oid bilimlar bilan ta'minlash, ularni zamonaviy kiberxavflardan himoya qilish uchun mas'uliyatli munosabatda bo'lishga undash kerak. Bundan tashqari, profilaktika inspektorlarining faoliyatini samarali tashkil etish uchun mamlakatda kiberxavfsizlikni ta'minlashga qaratilgan qonuniy asoslarni mustahkamlash ham zarur. Kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishda profilaktika inspektorlari bilan birgalikda ishlash uchun tegishli qonunlar, me'yoriy hujjatlar, shuningdek, zamonaviy texnologiyalarni qo'llashni ta'minlaydigan huquqiy bazalarni yaratish kerak. Kiberxavfsizlik va kiberjinoyatchilikka qarshi kurashish bo'yicha xalqaro tajribalarni o'rganish va mamlakatda mavjud amaliyotni rivojlantirish, shu orqali profilaktika inspektorlarining samaradorligini oshirish mumkin.

Xulosa: Kiberjinoyatchilikning tez sur'atlarda rivojlanishi va uning global miqyosda keng tarqalishi jamiyatning barcha sohalariga tahdid solayotgan bir paytda, bu muammoni bartaraf etishda profilaktika inspektorlarining roli alohida ahamiyat kasb etadi. Ularning asosiy vazifasi kiberjinoyatlarning oldini olish, ularga qarshi kurashish va aholini kiberxavfsizlikka oid xabardorlikni oshirishdan iborat. Profilaktika inspektorlarining samarali faoliyati nafaqat huquqbuzarliklarning oldini olish, balki keng ommaga kiberxavfsizlikning ahamiyatini tushuntirish, xavfsiz internet foydalanishni targ'ib qilish va zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali jinoyatlarni aniqlashga qaratilgan. Kiberjinoyatchilikning xususiyatlari va zamonaviy texnologiyalar yordamida amalga oshirilishi uni aniq aniqlash va bartaraf etishni qiyinlashtiradi. Shu sababli, profilaktika inspektorlari nafaqat huquqiy bilimlarni, balki texnologik

yondashuvlarni ham bilishlari zarur. Ular o'z faoliyatida barcha resurslarni, shu jumladan, davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikni, shuningdek, xalqaro tajribalarga asoslanishni samarali ravishda qo'llashlari lozim. Kiberjinoyatchilikni oldini olishning eng samarali yo'li – keng jamoatchilikni kiberxavfsizlik bo'yicha ta'lim-tarbiya ishlari bilan ta'minlash va ularni har bir fuqaroning individual mas'uliyati haqida xabardor qilishdir. Shuningdek, profilaktika inspektorlarining faoliyati yuridik jihatdan mustahkamlashni va kiberxavfsizlikni ta'minlashga qaratilgan qonunlarni takomillashtirishni talab qiladi. Kiberxavfsizlikka oid qonunlarni zamonaviy texnologiyalarga moslashtirish, internetda noqonuniy faoliyatlarni monitoring qilish va eng zamonaviy usullarni qo'llash orqali kiberjinoyatlarni minimallashtirish mumkin. Bu jarayonda davlat va jamoat tashkilotlarining kuchli hamkorligi va profilaktika inspektorlarining ishtiroki muhim ahamiyatga ega. Shunday qilib, kiberjinoyatchilikka qarshi kurashishda profilaktika inspektorlarining roli jamiyat xavfsizligini ta'minlashda hal qiluvchi o'rin tutadi. Ularning faoliyatini yanada takomillashtirish, axborot xavfsizligini ta'minlash va kiberjinoyatchilikka qarshi samarali kurashish bo'yicha yangi yondashuvlarni ishlab chiqish, har bir fuqaro va jamiyatning xavfsizligini oshirishda katta ahamiyatga ega. Bu borada faoliyatni davom ettirish, jahon tajribalarini o'rganish va profilaktika inspektorlarining ishini yanada samarali qilish uchun zaruriy chora-tadbirlar ko'rish bugungi kunda eng dolzarb masalalardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Parsons. D. (2019). Cybercrime and the Law: A Guide to the Legal Aspects of Cybercrime. New York: Routledge.
2. Kitobda kiberjinoyatchilikning huquqiy jihatlari, shu jumladan, profilaktika inspektorlarining faoliyatini boshqarish bo'yicha amaliy maslahatlar keltirilgan.
3. Shamsiev. A. (2023). Internet Xavfsizligi va Kiberjinoyatchilikka Qarshi Kurashish: O'zbekiston Misolida. Toshkent: Innovatsiya va Axborot Texnologiyalari vazirligi.
4. Kitob: O'zbekistonda internet xavfsizligini ta'minlash va kiberjinoyatchilikni oldini olish bo'yicha amaliy choralarni ko'rib chiqadi, ayniqsa, profilaktika inspektorlarining faoliyati.
5. G'aniev F. T. Turkiya respublikasi: tabiyati, madaniyati va an'analari //Results of National Scientific Research International Journal. – 2024. – T. 3. – №. 3. – C. 101-116.

6. G'aniev F. T. O'zbekistonda inson huquqlarini himoya qilish milliy preventiv mexanizmi //Results of National Scientific Research International Journal. – 2024. – T. 3. – №. 3. – С. 84-90.
7. Ganiyev F., Ganiyeva G. O'g'irlik haqida tushuncha, o'g'irlikning psixologik genezisi va mexanizmlari //Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 43-47.
8. Ganiyev F., O'zoqboyev S. Voyaga yetmaganlar tomonidan sodir qilinadigan jinoyat ishlarini yuritish //Евразийский журнал технологий и инноваций. – 2023. – Т. 1. – №. 12 Part 2. – С. 131-134.
9. Ганиев Ф. Ўғирлик жиноятларининг профилактикаси тушунчаси ва турларига оид айрим мулоҳазалар //Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 37-42.
10. Ганиев Ф. Т. Ўғирлик жиноятининг жиноят-ҳуқуқий жиҳатлари ва олдини олишга доир фикр-мулоҳазалар //Results of National Scientific Research International Journal. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 301-313.
11. Ганиев Ф. Профилактика инспекторлари томонидан ўғирликларнинг олдини олиш фаолиятини ташкил этиш йўналишлари //Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук. – 2022. – Т. 2. – №. 12. – С. 159-162.
12. Ганиев Ф. “Обод ва хавфсиз маҳалла” тамойилига асосланган тизимни жорий этишда фуқоролар йиғинларини фаолиятини тизимли йўлга қўйиш //Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 3. – С. 96-98.
13. Ганиев Ф. Ахборот хавфсизлиги ҳамда муҳофазаси таъминланганига қарамасдан содир этиладиган жиноятлар //Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 1. – С. 129-138.
14. Taxirjanovich G. F., Qizi M. F. M. EKOLOGIYA SOHASIDAGI HUQUQBUZARLIKLARNING O'ZIGA XOSLIGI //Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies. – 2024. – Т. 1. – №. 4. – С. 8-10.
15. Ganiyev F., O'zoqboyev S. ВОЯГА ЕТМАГАНЛАР ЖИНОЯТЧИЛИГИГА ҚАРШИ КУРАШИШ ВА ОЛДИНИ ОЛИШ-ДАВР ТАЛАБИ //Евразийский журнал технологий и инноваций. – 2023. – Т. 1. – №. 12 Part 2. – С. 125-130.
16. Ganiyev F., Ganiyeva G. O 'G 'IRLIK JINOYATI TUSHUNCHASI VA PROFILAKTIKASI //Евразийский журнал академических исследований. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 173-177.

17. G'aniyev F. PREVENTION OF OFFENSES RELATED TO RELIGIOUS EXTREMISM //Science and Innovation. – 2022. – Т. 1. – №. 7. – С. 125-128.
18. G'Aniyev, F. "DINIY EKSTERIMIZM BILAN BOG'LIQ BO'LGAN QONUNBUZARLIKLARNING PROFLAKTIKASI." Science and innovation 1.C7 (2022): 125-128.
19. G'aniev F. T. O 'ZBEKISTONDA INSON HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MILLIY PREVENTIV MEKANIZMI //Results of National Scientific Research International Journal. – 2024. – Т. 3. – №. 3. – С. 84-90.
20. Нарзиев Ш. З. и др. КИБЕР-ЖИНОЯТЧИЛИК ВА УНГА ҚАРШИ КУРАШИШ //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 44. – №. 2. – С. 9-13.
21. Нарзиев Ш. З. Профилактика инспекторларининг илгари судланган шахслар билан ҳуқуқбузарликларнинг якка тартибдаги профилактикаси чора-тадбирларини амалга ошириш фаолияти ҳақида айрим масалалар //zamonaviy fan, ta'lim va ishlab chiqarish muammolarining innovatsion yechimlari. – 2022. – С. 159-162.
22. Атажанов Ў. М. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИ ПРОФИЛАКТИКА ИНСПЕКТОРЛАРИНИНГ ЖАМОАТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДАГИ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР //World scientific research journal. – 2023. – Т. 12. – №. 2. – С. 81-89.
23. 2 Атажанов Ў. Шаҳар ҳудудида жамоат хавфсизлигини таъминлаш бўйича профилактика инспектори фаолиятини ҳуқуқий тартибга солишнинг бугунги ҳолати ва ўзига хос хусусиятлари //Актуальные вопросы обеспечения прав женщин и предотвращения насилия в семье в Узбекистане. – 2024. – Т. 1. – №. 1. – С. 24-30.
24. 3. Майор А. Ў. М. ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИ ПРОФИЛАКТИКА ИНСПЕКТОРЛАРИНИНГ МАХАЛЛА ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНЛАРИДАГИ ҲИСОБОТ БЕРИШ ФАОЛИЯТИНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ ТАҲЛИЛИ //Journal of new century innovations. – 2022. – Т. 11. – №. 6. – С. 117-121.
25. Шаумаров З.Ш. Совершенствование конституционных основ профилактики правонарушений //Zamonaviy fan, ta'lim va ishlab chiqarish muammolarining innovatsion yechimlari. – 2022. – Т. 3. – С. 21-24.
26. Шаумаров З.Ш. Женщины–равноправные члены нашего общества //Scientific Impulse. – 2024. – Т. 2. – №. 20. – С. 74-79.
27. Шаумаров З., Алимов Б. Проблемы профилактики правонарушений среди несовершеннолетних и пути их решения //Общество и инновации. – 2021. – Т. 2. – №. 9/S. – С. 366-372.

28. Саиткулов К.А., Шаумаров З.Ш. Особенности административной ответственности несовершеннолетних //Siyosatshunoslik, huquq va xalqaro munosabatlar jurnali. – 2022. – Т. 1. – №. 7. – С. 84-88.
29. Шаумаров З., Алимов Б. Вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш муаммолари ва уларнинг ечимлари //Общество и инновации. – 2021. – Т. 2. – №. 9/С. – С. 366-372.

